

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Letiště Praha, a. s.**, se sídlem K Letišti 1019/6, Praha, zast. JUDr. Janem Mikulášem, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 39, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: PRAGOSOUND s.r.o., se sídlem Radčína 523/16, Praha 6, zast. Mgr. Ing. Václavem Staňkovským, LL.M., advokátem se sídlem Slezská 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 7. 7. 2020, č. j. 45 A 140/2017 – 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2017, č. j. 102287/2017/KUSK, ve věci umístění stavby osoby zúčastněné na řízení. Rozhodnutím žalovaného bylo odvolání stěžovatele zamítnuto jako nepřijatelné.

[2] Na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení bylo u Městského úřadu Hostivice vedeno územní řízení o umístění stavby „*Novostavba – provozní areál firmy PRAGOSOUND - parc. č. 86/37 kat. území Kněžívka*“. Stavba byla navrhována jako výstavba skladové haly s administrativní částí sloužící jako sídlo firmy, součástí stavby jsou vnitroareálové komunikace, zpevněné plochy, úprava stávajícího vjezdu. V dané lokalitě není přípustné dle platné územní plánovací dokumentace bydlení či individuální rekreace.

[3] Stavební úřad dne 13. 4. 2017 vydal rozhodnutí o umístění výše uvedené stavby; jako druh a účel umísťované stavby je v rozhodnutí uvedeno, že jde o výstavbu provozního areálu osoby zúčastněné na řízení se skladovou halou a administrativní částí sloužící jako sídlo firmy.

[4] Dne 3. 5. 2017 stěžovatel zaslal stavebnímu úřadu podání nazvané „*žádost o přiznání postavení účastníka řízení a odvolání proti rozhodnutí ze dne 13. 4. 2017*“; v něm namítal, že měl být v územním řízení označen jako účastník podle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), tedy jako osoba, jejíž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Uvedl k tomu, že je provozovatelem Letiště Václava Havla Praha a zároveň je zcela ovládán společností Český Aeroholding, a. s., která vlastní veškeré nemovitě věci v areálu letiště, a rozvedl další argumenty, které měly svědčit jeho účastenství v územním řízení.

[5] Odvolání stěžovatele žalovaný zamítl jako nepřipustné, neboť dospěl k závěru, že stěžovatel není účastníkem řízení. Dle žalovaného stěžovatel nesplnil základní formální předpoklady účastenství dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona; nebyl totiž vlastníkem ani neměl věcná práva k sousedním pozemkům nebo stavbám na nich; je pouze provozovatelem letiště, jeho jediným akcionářem je společnost Český Aeroholding, a. s., která je vlastníkem nemovitostí v areálu letiště. Skutečnost, že Český Aeroholding, a. s., je jediným akcionářem stěžovatele, který stěžovatele zastupoval na základě plné moci, byla dle žalovaného zcela irelevantní pro naplnění prvního z předpokladů účastenství podle stavebního zákona. Tvzení, že byl stěžovatel jakožto provozovatel letiště dotčen na svých právech ke stavbám a pozemkům v areálu letiště označil žalovaný za zcela irelevantní z hlediska § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona; účastenství nelze dovodit ani z § 85 odst. 3 stavebního zákona, který výslovně vylučuje z účastenství na územním řízení nájemce bytů, nebytových prostor nebo pozemků. Pokud tedy nebyla splněna první podmínka účastenství (existence vlastnického či jiného věcného práva), je vyloučeno, aby došlo k naplnění druhé z podmínek, tj. přímému dotčení těchto práv územním rozhodnutím. Žalovaný dále s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007 - 83, připomněl, že účastník řízení není v územním řízení oprávněn hájit jiné než své vlastní zájmy. K námitce, že stěžovatel má povinnost zajistit na své náklady protihluková opatření, žalovaný uvedl, že tato povinnost se týká pouze určitých typů staveb (bytové domy, rodinné domy, stavby pro předškolní a školní výchovu, stavby pro zdravotní a sociální účely apod.), nikoli provozního areálu jako v tomto případě.

[6] V žalobě stěžovatel setrval na své argumentaci, že s ním mělo být v územním řízení jednáno jakožto s účastníkem řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Zopakoval, že je provozovatelem letiště, zároveň je zcela vlastněn společností Český

pokračování

Aeroholding, a.s., která vlastní veškeré nemovité věci v areálu letiště. Namítá, že jeho vyjádření bylo správním orgánem nesprávně posouzeno, neboť v něm uvedl skutečnosti, které měly být posouzeny jako skutečnosti, které zakládají jeho postavení účastníka řízení. Odkázal na § 28 správního řádu a zdůraznil, že správní orgán má vycházet především z materiálního pojetí účastenství, nikoli formálního. Dle stěžovatele stavební úřad jej měl na základě jeho vyjádření z 26. 1. 2017 považovat za účastníka řízení. Bylo zde totiž jasné uvedeno, že územním rozhodnutím z 8. 1. 2004 bylo vyhlášeno ochranné hlukové pásmo a stěžovatel je dotčen jako provozovatel letiště na svých právech ke stavbám a pozemkům v areálu letiště umístěním stavby, neboť tato stavba byla umístěna v ochranném hlukovém pásmu. Je tak dotčeno jeho právo k provozování letiště a jejím prostřednictvím i vlastnická práva k nemovitostem vlastněným mateřskou společností stěžovatele; zde odkazuje na § 31 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů s tím, že jako provozovatel letiště má povinnost na svůj náklad provést a zajistit protihluková opatření, aby byly aspoň uvnitř staveb splněny hygienické limity hluku. Ze zákona je mu tak dána povinnost, aby něco konal (zajistil protihluková opatření). Umístěnou stavbou jsou dotčena jeho práva, neboť se umísťuje v ochranném hlukovém pásmu. Dále připomíná, že ve svém vyjádření z 26. 1. 2017 zmiňoval, že dojde ke zhoršení dopravní obslužnosti letiště.

[7] V žalobě dále stěžovatel zdůraznil, že provozování letiště je specifikum a jakožto jeho provozovatel by měl být účastníkem řízení, neboť je nositelem tohoto specifika a je dotčen na svých právech provozovat letiště. Ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona naplňuje tím, že jeho vlastníkem je společnost Český Aeroholding, a.s., který sdružuje společnosti působící v oblastech souvisejících s provozováním mezinárodního letiště. Jediným akcionářem Českého Aeroholdingu, a. s., je stát zastoupený Ministerstvem financí. Stěžovatel se zabývá zejména provozováním veřejného mezinárodního letiště a je osobou ovládanou společností Český Aeroholding, a.s., která se zabývá zejména pronájmem nemovitostí. Zmíněné propojení však žalovaný ve svém rozhodnutí nezohlednil. Výsledkem argumentace žalovaného je situace, kdy společnost Český Aeroholding, a.s., by nemohla hájit svá práva k nemovitým věcem, protože není provozovatelkou letiště, a stěžovateli je upíráno hájit svá práva jako provozovatel, neboť není vlastníkem pozemků. Dle stěžovatele byl žalovaný povinen jednat s ním jako s účastníkem řízení, a pokud měl pochyby o jeho účastenství, mělo být podle § 28 odst. 1 správního řádu rozhodnuto, že účastníkem není, což se nestalo. Řízení je tak navíc zatíženo vadou, která znemožnila stěžovateli účinně se bránit proti argumentům ohledně nepřiznání postavení účastníka řízení; žalovaný tak zamítl jeho odvolání nezákonně.

[8] **Krajský soud** neshledal žalobní námitky důvodné a žalobu zamítl. Soud předeslal, že stavební zákon disponuje v § 85 speciální úpravou účastníků tohoto řízení, tudíž aplikace obecné úpravy účastenství podle § 27 správního řádu není na místě (viz § 192 odst. 1 stavebního zákona a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 2. 2012, č. j. 29 A 21/2011 - 35). S odkazem na znění § 85 stavebního zákona účinného do 31. 12. 2017 krajský soud konstatoval, že ve věci není sporu, že stěžovatel nebyl a neměl být účastníkem řízení podle § 85 odst. 1 ani podle § 85 odst. 2 písm. a) a c) stavebního zákona. Neztotožnil se s námitkou, že stěžovateli svědčilo účastenství dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona; odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž je přesvědčivě zdůvodněno, proč stěžovateli postavení účastníka územního řízení nesvědčilo; poukázal na

to, že stěžovatel v žalobě primárně opakuje svoji argumentaci z odvolání. Krajský soud zdůraznil, že stěžovatel především nebyl přímo osobou, která měla vlastnické či jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich. Už jen proto nemohl být v postavení účastníka územního řízení podle citovaného ustanovení; další zákonnou podmínkou je pak dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona možnost přímého dotčení tohoto vlastnického či jiného věcného práva k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám územním rozhodnutím. S ohledem na to, že stěžovatel žádným takovým právem nedisponoval, logicky nemohlo dojít ani k jeho dotčení.

[9] K poukazu stěžovatele na „specifické“ propojení se společností Český Aeroholding, a.s. krajský soud konstatoval, že se jedná o dvě odlišné právnické osoby, přičemž každá je nadána vlastní právní osobností, tj. způsobilostí mít práva a povinnosti; neztotožnil se s tvrzením stěžovatele, že mezi ním a společností Český Aeroholding, a.s. není jasná „dělicí čára“, za irrelevantní označil namítaný vztah ovládané a ovládající osoby ve smyslu zákona o obchodních korporacích. Krajský soud poukázal na to, že v případě účastenství v územním řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona je účastenství každé osoby odvozováno od možnosti dotčení výhradně jejích práv a je vyloučeno, aby se domáhala ochrany práv jiných osob či odvozovala své účastenství od možného dotčení práv jiných osob; odkázal přitom na četnou konstantní judikaturu NSS; dodal, že pokud došlo k dotčení práv společnosti Český Aeroholding, a.s., nic jí nebránilo, aby se sama domáhala ochrany svých práv.

[10] K námitce stran navýšení dopravy v důsledku umístění stavby krajský soud uvedl, že ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona musí jít o dotčení práv citovaných v tomto ustanovení, tedy ve vztahu k vlastnickému či jinému věcnému právu k sousední stavbě nebo sousednímu pozemku nebo stavbě na nich; k takovému dotčení však nedošlo, resp. nemohlo dojít. K tvrzené povinnosti provozovatele letiště provést na své náklady protihluková opatření podle § 31 odst. 4 zákona o ochraně veřejného zdraví krajský soud konstatoval, že tato povinnost na projednávanou věc vůbec nedopadá; územním rozhodnutím bylo rozhodnuto o umístění provozního areálu se skladovou halou a administrativní částí sloužící jako sídlo firmy, nikoli *„bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, staveb pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobných staveb“*, na které toto ustanovení zákona dopadá; s touto námitkou se vypořádal dostatečně žalovaný, přičemž stěžovatel pouze opakuje svoji argumentaci v odvolání; navíc zde opět chybí, a to i v rovině tvrzení, přímé dotčení práv uvedených v § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona.

[11] Pokud jde o vyjádření stěžovatele k projektové dokumentaci ze dne 26. 1. 2017, krajský soud přisvědčil žalovanému, že z něj nikterak nelze dovozovat naplnění podmínek účastenství v územním řízení; z obsahu tohoto vyjádření rozhodně neplyne, že by stěžovatel měla vlastnické či jiné věcné právo k sousedním nemovitostem ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona a mohl být tedy vůbec dotčen na těchto svých právech; postavení účastníka řízení se ve vyjádření stěžovatel ani explicitně ani implicitně nedomáhal; stavebnímu úřadu proto nelze vyčítat, že v této jasné situaci s ním jako s účastníkem řízení nezacházel, ani že o tom, že není účastníkem, nevydal deklaratorní rozhodnutí podle § 28 odst. 1 věty druhé správního řádu. Skutečnost, že územní rozhodnutí bylo doručeno do datové schránky stěžovatele, nezakládá jeho účastenství

pokračování

v územním řízení, v tomto směru ani nezakládá legitimní očekávání; ostatně stěžovatel v rozhodnutí není ani uveden mezi účastníky řízení.

[12] V **kasační stížnosti** stěžovatel namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.]. Stěžovatel má za to, že soud v napadeném rozsudku nesprávně posoudil právní otázku, zdali měl být účastníkem územního řízení; soud dále nepřesvědčivě vyřešil otázku stěžovatelem tvrzeného přímého dotčení práv. Stěžovatel namítá, že se nikdy nedomáhal účastenství dle § 27 správního řádu, krajský soud tak zcela nepřipadně na neaplikaci tohoto ustanovení v bodu 13 napadeného rozsudku poukazuje. Stěžovatel naopak tvrdil, že na danou věc by měla být použita úprava dle § 28 správního řádu, která upravuje postup v případech, kdy jsou o účastenství ve správním řízení pochybnosti. Stavební zákon takovouto úpravu neobsahuje a není tedy v tomto ohledu zákonem speciálním vůči správnímu řádu. Užití § 28 správního řádu na stavební řízení není tedy v žádném případě vyloučeno. Argumentace soudu je tedy irelevantní ve vztahu k tvrzením stěžovatele ve správní žalobě.

[13] Stěžovatel nesouhlasí s tím, že z podání ze dne 27. 1. 2017 nelze dovozovat jeho účastenství, resp. že toto podání neobsahovalo žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že stěžovatel měl vlastnické právo k sousedním nemovitým věcem, případně, že by měl k sousedním nemovitým věcem věcné právo ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Stěžovatel se domnívá, že jeho záměr býti účastníkem řízení lze jasně vyčíst z podání minimálně v implicitní rovině. Správní orgán by měl podání hodnotit podle svého obsahu a nikoliv formálně. Skutečnost, že podání nebylo označeno „žádost o přiznání statusu účastníka“, ještě neznamená, že takovouto vůli nelze z tohoto podání vyčíst. V tomto podání stěžovatel dal najevo, že mu plynou z opatření obecné povahy určité povinnosti a že má zájem, aby bylo toto v rámci územního řízení respektováno, tedy, aby stěžovatel mohl do územního řízení zasahovat a vystupovat v něm za účelem ochrany svých práv a zajištění povinností, které má.

[14] Stěžovatel opakovaně poukazuje na to, že vztah mezi ním a společností Český Aeroholding, a.s., byl velmi specifický a svým způsobem se jednalo o „dvojjedinou entitu“, což bylo později vyřešeno mimo jiné tím, že došlo k přeměně společností a právním nástupcem se od 1. 1. 2018 stala společnost Letiště Praha a.s., která je od tohoto okamžiku jak vlastníkem sousedních nemovitostí, tak provozovatelem mezinárodního civilního letiště Praha Ruzyně. Stěžovatel provozuje mezinárodní civilní letiště a v územním řízení došlo pouze k dotčení jeho práv, nikoli práv jiné osoby, jak tvrdil žalovaný a krajský soud; od 1. 1. 2018 mu svědčí práva účastníka - i jakožto vlastníka pozemku. Společnost Český Aeroholding, a.s. by tehdy nemohla splnit požadavky přímého dotčení a tyto mohly být splněny pouze stěžovatelem jakožto provozovatelem letiště. Stěžovatel tak nadále trvá na tom, co tvrdil již v řízení před správním orgánem a co tvrdil i ve správní žalobě, tedy, že v územním řízení byla přímo dotčena jeho práva, a to práva plynoucí z jeho pozice jako provozovatele mezinárodního civilního letiště, jemuž svědčí ochranné hlukové pásmo.

[15] Stěžovatel poukazuje na to, že soud se v napadeném rozsudku dovolává stavu v době rozhodování správního orgánu dle § 75 s. ř. s. (tedy v době rozhodnutí krajského úřadu) a velmi tvrdě lpí na formálním rozdělení stěžovatele a společnosti Český Aeroholding, a.s., přestože vztah těchto byl nad míru propojen a bylo tedy velmi složité

správně uplatňovat za jednu či druhou společnost práva právě kvůli této skutečnosti. Dle stěžovatele měl soud vzít v potaz výše popisovaný specifický vztah mezi stěžovatelem a společností Český Aeroholding, a.s., který byl z formálního hlediska později změněn, avšak v době rozhodování správního orgánu již existoval.

[16] Krajský soud v odůvodnění uvádí, že povinnost provést protihluková opatření v souvislosti s ochranným hlukovým pásmem letiště Praha Ruzyně, které bylo vyhlášeno územním rozhodnutím č.j. SÚ-6537/03-Ga vydaným dne 8. 1. 2004, stavebním úřadem v Hostivici pro katastrální území Kněžívka a Tuchoměřice, na daný případ nedopadá, jelikož se tato povinnost dle § 31 odst. 4 zákona o ochraně veřejného zdraví vztahuje pouze na bytové domy, rodinné domy, stavby pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, stavby pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobné stavby. K tomu stěžovatel uvádí, že tento pohled na ochranné hlukové pásmo pokrývá pouze jednu funkci ochranného hlukového pásma, a to funkci ochrany veřejného zdraví – ochrany okolí před negativními vlivy, v tomto případě hlukovými, z letiště. Soud však v napadeném rozsudku naprosto pomíjí další funkci ochranného hlukového pásma, a tou je ochrana letiště před negativními vlivy okolí. Stávající ochranné hlukové pásmo mezinárodního civilního letiště je ochranným hlukovým pásmem zřízeným jak podle zákona o ochraně veřejného zdraví, tak podle zákona o civilním letectví. Soud tuto skutečnost naprosto pominul, jedná se o specifikum tohoto konkrétního ochranného hlukového pásma, které je ochranou jak dovnitř tak navenek daného letiště. Takto s ochrannými pásmami počítá i důvodová zpráva zákona o civilním letectví, ve které je uvedeno, že účelem ochranných pásem dle zákona o civilním letectví je ochrana bezpečnosti leteckého provozu, tj. ochrana letiště před vnějšími vlivy. Ochranné hlukové pásmo patří mezi jedno z ochranných pásem předpokládaných zákonem o civilním letectví, a to dle § 37 odst. 3 písm. e). Je tedy důležité vzít v potaz nejen skutečnost, jestli je ohroženo veřejné zdraví v rámci hlukového pásma, ale také, zdali je chráněno letiště před vlivy okolí. Toto stěžovatel tvrdí již od počátku řízení, avšak správní orgány a soud se pouze omezily na konstatování, že stavba nespadá do dikce § 31 odst. 4 zákona o ochraně veřejného zdraví. K tomuto stěžovatel dále již od začátku řízení uváděl přímé dotčení také v podobě zvýšení dopravního vytížení, přičemž s tímto se soud nevypořádal z důvodu, že je nutné, aby bylo dotčeno vlastnické či jiné věcné právo, vzhledem k odůvodnění výše a v předchozích podáních, že takové právo stěžovatele dotčeno bylo. Stěžovatel dále odkazuje na komentář ke stavebnímu zákonu, § 85, C.H. Beck, 2013: *„Pro vyloučení účastenství nepostačuje pouhé zjištění, že u dotčené nemovitosti nebudou překročeny povolené imisní limity, je třeba zohlednit kombinaci různých vlivů (např. hluk, stroboskopické efekty a zhoršený výhled způsobené větrnou elektrárnou vzdálenou 700 m od nemovitosti, jejíž vlastník se domáhal účastenství v územním řízení) (srov. rozsudek NSS z 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008-111 [2029/2010 Sb.NSS]). Zpravidla je třeba při posuzování otázky účastenství v územním řízení vycházet z toho, že územní řízení by mělo být do značné míry otevřené, posuzování účastenství v řízení by mělo být spíše extenzivní, tj. v pochybnostech je třeba s vlastníkem jakékoli nemovitosti, u níž přichází v úvahu konkrétní dotčení, zacházet jako s účastníkem podle § 85 odst. 2 písm. b) StavZ. To platí tím spíše, pokud se vlastník takové nemovitosti sám přihlásí a domáhá se účastenství na základě konkrétních tvrzení o dotčení svých práv k nemovitosti (...) Dokud se neprokáže opak, je s takovou osobou tvrdící své účastenství v územním řízení stavební úřad povinen jednat jako s účastníkem (§ 28 odst. 1 SpŘ), přičemž stavební úřad je oprávněn takovéto pochyby odstranit tím, že podle § 28 odst. 1 SpŘ rozhodne, že určitá osoba účastníkem je nebo není. Proti usnesení o tom, že určitá osoba je či*

pokračování

není účastníkem územního řízení, je přípustné odvolání, které však nemá odkladný účinek (§ 76 odst. 5 SpŘ), a stavební úřad tak může i přes podané odvolání pokračovat v řízení. V případě, že by bylo vyhověno odvolání osoby vyloučené usnesením z řízení, může takováto osoba podle § 28 odst. 2 SpŘ po dobu 15 dnů od doručení rozhodnutí o odvolání učinit úkony, které zmeškala v důsledku vyloučení svého účastenství.“ Soud v napadeném rozsudku nesprávně posoudil právní otázku, zdali stěžovatel měl být účastníkem územního řízení a řízení tím bylo zatíženo vadou, jež má za následek nezákonné rozhodnutí o umístění předmětné stavby pod č. j. 06447/17/SÚ vydané správním orgánem.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel její odůvodněnost a navrhl její zamítnutí; uvedl, že vyjádření stěžovatele z ledna 2017 nebylo žádostí o účastenství v řízení, ale obsahovalo pouze doporučení projednat záměr s Řízením letového provozu; z obsahu nevyplynou žádné námitky či připomínky, z nichž by se dalo usuzovat na argumentaci pro účastenství; z rozsudku NSS ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, jasně vyplývá, že stěžovatel musí konkrétně namítat, proč měl být účastníkem řízení, ne toliko požadovat dodržení právních předpisů; musí hájit rovněž jen své zájmy, nikoli zájmy jiných osob. Pokud stěžovatel opakovaně své účastenství v řízení zakládá na specifickém vztahu se společností Český Aeroholding, má žalovaný za to, že stěžovatel hájí práva jiné osoby, resp. přes vlastníka pozemků, který se však do řízení nepřihlásil, dovozuje dotčení svých práv. Vlastníkem pozemků v areálu letiště nebyl stěžovatel, ale společnost Český Aeroholding; tedy vlastnické právo k těmto nemovitým věcem, které se nacházejí v areálu letiště, svědčilo zcela jinému subjektu než stěžovateli. Skutečnost, že společnost Český Aeroholding byla jediným akcionářem stěžovatele, stejně jako skutečnost, že tato společnost podala žádost o přiznání účastenství a odvolání v zastoupení stěžovatele na základě plné moci, je dle žalovaného irelevantní pro naplnění prvního z předpokladů účastenství v řízení.

[18] Co se týče tvrzení, že práva stěžovatele byla dotčena z důvodu, že měl jako provozovatel letiště ze zákona povinnost „obecně u staveb“ nacházejících se v ochranném hlukovém pásmu zajistit na své náklady protihluková opatření, žalovaný uvedl, že předmětem řízení nebyla stavba, u které by zákon vyžadoval zřízení protihlukového opatření, tato povinnost se vztahuje pouze na určité typy staveb, a to v případě „*bytových domů, rodinných domů, staveb pro předškolní a školní výchovu a vzdělávání, staveb pro zdravotní sociální účely a funkčně obdobných staveb umístěných v ochranném hlukovém pásmu*“. Uvedená povinnost provozovatele letiště se tedy nevztahuje na projednávanou stavbu provozního areálu osoby zúčastněné na řízení. K námitce ohledně dlouhodobě nedořešené dopravní obslužnosti dané lokality žalovaný uvedl, že tato námitka je pouze obecného charakteru. Dopravní obslužnost se nedotýká práv stěžovatele přímo, a to vzhledem k rozsahu projednávaného záměru souvisejícího s umístěvanou stavbou. Již v rozhodnutí o odvolání proti územnímu rozhodnutí pro danou stavbu je uvedeno, že žalovaný je toho názoru, že intenzita provozu související s projednávaným záměrem stavby v rozsahu jednoho nákladního automobilu do 12 t, dvou užitkových automobilů do 3,5 t a sedmi osobních automobilů denně není s to způsobit zátěž pro dopravní obslužnost letiště.

[19] Osoba zúčastněná na řízení konstatuje, že se kasační stížnost opírá o shodné argumenty, se kterými se již řádně a úplně vypořádal krajský soud; jeho rozsudek není ani

nezákonný ani nepřezkoumatelný, jak tvrdí stěžovatel. Uvádí, že u stěžovatele nejsou a nebyly naplněny základní formální předpoklady pro účastenství v územním řízení stanovené zákonem, stěžovatel není a nemohl být účastníkem územního řízení. V rozhodné době byl stěžovatel pouze provozovatelem Letiště Václava Havla Praha, vlastníkem staveb a pozemků v areálu letiště však nebyl stěžovatel, ale společnost Český Aeroholding, a.s. Skutečnost, že u společností Český Aeroholding, a.s. a stěžovatele došlo k přeměně společností a právním nástupcem se od ledna 2018 stala společnost Letiště Praha a.s., je irelevantní pro naplnění prvního z předpokladů účastenství stěžovatele. Při přezkoumání rozhodnutí musí vycházet soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, což ostatně sám stěžovatel konstatoval v kasační stížnosti. Jelikož nebyla u stěžovatele splněna první podmínka účastenství v územním řízení (tj. existence vlastnického nebo věcného práva k sousedním stavbám a pozemkům), je vyloučeno, aby došlo k naplnění druhé z podmínek účastenství, tedy přímé dotčení územním rozhodnutím na svých vlastnických, resp. věcných právech; stěžovatel na svých vlastnických ani věcných právech k sousedním stavbám a pozemkům nemohl být jakkoli dotčen, pokud takovými právy vůbec nedisponoval. Skutečnost, že lokalita záměru se nachází v ochranném hlukovém pásmu letiště, byla v předmětném řízení zohledněna, a to nejprve v závazných stanoviscích příslušných dotčených orgánů před vydáním územního rozhodnutí (zejm. ve stanovisku Úřadu pro civilní letectví a stanovisku Krajské hygienické stanice Středočeského kraje) a následně byly tyto podmínky dotčených orgánů uvedeny v územním rozhodnutí jako podmínky pro umístění stavby. Přímé dotčení je tedy s ohledem na charakter, resp. povahu předmětné stavby zcela nepochybně vyloučeno. K argumentu stěžovatele, že dojde ke zvýšení dopravního vytížení, osoba zúčastněná na řízení uvedla, že by musela být překročena určitá hladina intenzity a míra negativních efektů s tím spojených s ohledem na povahu provozu umísťované stavby. V daném případě k tomu ale nedochází; intenzita provozu, která je se záměrem spojena, není s to způsobit zátěž pro dopravní obslužnost letiště. Je třeba rovněž dodat, že v dané lokalitě (Tuchoměřice) se nachází frekventovaná komerční zóna - The Prague Outlet (Galleria Moda). Jedná se o největší outletové obchodní centrum v České republice s rozlohou 30 000 m² a 2 400 parkovacích stání pro automobily a 10 parkovacích stání pro autobusy. Přístup k obchodnímu centru z letiště je zajištěn přes komunikace Aviatická-Lipská, kde se v současnosti nachází stěžovatelem zmiňovaná mimoúrovňová křižovatka. Do obchodního centra již nyní jezdí 5 x za hodinu několik linek autobusů pražské integrované dopravy. V tomto kontextu tak zcela nepochybně nemůže předmětný záměr stavebníka s ohledem na charakter povolované stavby představovat hrozbu zvýšené zátěže pro dopravní obslužnost v zájmovém území; tato argumentace stěžovatele je zcela účelová; přímé dotčení vlastníka pozemků nebo staveb v areálu letiště z důvodu údajného navýšení provozu je tedy s ohledem na charakter a povahu provozu předmětné stavby, intenzitu dopravy související se záměrem a míru negativních efektů s tím spojených zcela nepochybně vyloučeno.

[20] K vyjádření osoby zúčastněné na řízení stěžovatel podal repliku, v níž s argumentací osoby zúčastněné na řízení nesouhlasí. Je především názoru, že specifikum v provozování letiště stěžovatelem bylo v době rozhodnutí soudu důvodem pro naplnění hypotézy § 85 odst. 2 stavebního zákona, a že je stěžovatel přímo dotčen na těchto svých právech. Tvrzení osoby zúčastněné nejsou dle stěžovatele založena na správném právním názoru ani skutečnostech; co se týče přímého dotčení, zdůrazňuje, že v souvislosti se stavbou dojde ke zvýšení provozu, což je samo o sobě dostačující k tomu, aby byl stěžovatel na svých

pokračování

právech dotčen. V situacích, jako je tato, může mít, byť drobné zvýšení dopravního vytižení, dalekosáhlé následky na dopravní obslužnost. Počet parkovacích míst a intenzita dopravy v souvislosti s provozováním The Prague Outlet není v tomto smyslu významná, navíc stěžovatel nikdy netvrdil, že s tímto souhlasil, případně, že při stavbě The Prague Outlet neměl připomínky k tomu, jaké bude mít tato stavba dopady na dopravní obslužnost v daném místě. Argument, že je určitý záměr horší, není dostatečným argumentem pro ospravedlnění jiného záměru. Co se týče argumentu ohledně hlukového pásma, stěžovatel opakuje, že ochranné hlukové pásmo nemá svůj účel pouze dle zákona o veřejném zdraví, ale má také svůj účel dle zákona o civilním letectví. Dle zákona o civilním letectví pak slouží ochranné pásmo k ochraně bezpečnosti leteckého provozu, tj. k ochraně letiště před vnějšími vlivy.

[21] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil, současně zkoumal, zda napadený rozsudek krajského soudu netrpí vadami, k nimž by byl kasační soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Stěžovatel v kasační stížnosti shodně jako již v odvolání a poté i v žalobě tvrdí, že je osobou, jejíž práva a povinnosti jsou v územním řízení dotčena, jelikož v jeho prospěch je vyhlášeno ochranné hlukové pásmo a náleží mu de facto veškerá práva, která náleží vlastníkovu pozemků; vlastník pozemků nemůže být v územním řízení na svých právech dotčen právě proto, že není provozovatelem letiště. Tvrdí, že mělo být jeho specifické postavení řešeno dle § 28 správního řádu, jelikož tato specifická okolnost není obsažena v § 85 stavebního zákona.

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stěžovatelem v obecné rovině uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu; tuto neshledal důvodnou.

[25] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Současně z rozsudku musí být patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námitky a na zásadní argumentaci, o kterou se opírá, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

[26] Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu kritéria přezkoumatelnosti napadený rozsudek krajského soudu splňuje. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl; v dané věci se krajský soud vypořádal se všemi námitkami v návaznosti na argumentaci, kterou stěžovatel předestřel a přihlížel k veškerým skutečnostem, které byly pro posouzení věci rozhodné, vycházel z důkazů, které mají oporu ve spisech. Skutečnost, že stěžovatel s posouzením věci krajským soudem nesouhlasí, resp. že má na věc jiný názor, nepřezkoumatelnost rozsudku nezakládá. To, zda krajský soud zjistil skutkový stav rozhodný pro posouzení věci dostatečně, jakož i to, zda jej správně právně zhodnotil, je otázkou věcného posouzení, k čemuž Nejvyšší správní soud přistoupil následně.

[27] Platná právní úprava obsažená v § 85 stavebního zákona rozděluje účastníky územního řízení obdobně jako správní řád (viz § 27 odst. 1 až 3 správního řádu) na dvě kategorie: 1) na esenciální - „hlavní“ (§ 85 odst. 1 stavebního zákona; § 27 odst. 1 správního řádu); do této kategorie účastníků řadí platná právní úprava pouze dva subjekty, a to žadatele a obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn; a 2) parciální - „vedlejší“ (§ 85 odst. 2 stavebního zákona; § 27 odst. 2 a 3 správního řádu); okruh účastníků územního řízení v ní je pozitivně vymezen jako skupina rozdělená do třech kategorií [viz písm. a) až c)]; ty lze dále rozdělit na dvě subkategorie; jde jednak o ty účastníky řízení, kteří jsou účastníky územního řízení přímo na základě zákona [subjekty uvedené pod písm. a)], a jednak o ty, kteří toto postavení mají jen v případě, že splní ještě další zákonem stanovené podmínky [subjekty uvedené pod písm. b) a c)].

[28] Účastníkem územního řízení je vždy, bez splnění jakékoliv další podmínky, vlastník pozemku (v případě nové stavby, resp. její přístavby) nebo stávající stavby (v případě nástavby nebo stavební úpravy), na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, a to v případě, kdy není sám žadatelem. Žadatelem tak bude v těchto případech např. nájemce pozemku, resp. stavby u nástavby (stavební úpravy), na základě nájemní smlouvy s vlastníkem, popřípadě osoba, která předloží souhlas vlastníka pozemku (viz § 86 odst. 3 stavebního zákona); v těchto případech se, zejména když jde o umístění stavby na „cizím“ pozemku, vychází z toho, že již tímto samotným faktem musí být vlastnické právo k pozemku vždy přímo dotčeno, a proto zákon tuto podmínku pro účastenství v řízení, na rozdíl od kategorie uvedené v § 85 odst. 2 písm. b), logicky již neklade. Totéž se týká i případu provádění nástavby nebo stavební úpravy osobou odlišnou od vlastníka stavby, kdy jde vždy o dotčení vlastnického práva ke stavbě, která má být měněna.

[29] Vedle vlastníka pozemku nebo stavby jsou účastníky řízení i všichni, kdo mají k pozemku nebo stavbě „jiné věcné právo“. Věcná práva lze definovat jako absolutní práva, jejichž předmětem je věc hmotná (např. pozemek nebo stavba), anebo právo, jehož předmětem je věc hmotná. Výčet věcných práv v občanském zákoníku je taxativní a nemůže být na rozdíl od závazkových práv smluvní cestou dále rozšiřován. To znamená, že si strany nemohou smlouvou zřídit věcné právo, které není jako věcné právo výslovně v zákoně uvedeno, resp. není v zákoně výslovně dovoleno, aby si je strany samy zřídily (domluvily). Věcná práva k nemovitým věcem se zapisují do katastru nemovitostí.

pokračování

[30] Ani v případě této „subkategorie“ účastníků územního řízení není jejich postavení jako účastníků (svědčí-li jim některé z věcných práv) již ničím podmíněno, a to z důvodů shodných s těmi jako u první podskupiny účastníků řízení v rámci této kategorie. Stěžovateli žádné právo ve smyslu výše uvedeného zjevně nenáleželo, což ostatně ani netvrdí. Stěžovatel nebyl vlastníkem pozemků a nesvědčilo mu ani žádné věcné právo k nim se vztahující. Vlastnická práva k pozemkům náležela jiné osobě, která má vlastní právní subjektivitu, v její prospěch byla vlastnická práva zapsána rovněž v katastru nemovitostí. Pouze tato osoba tudíž mohla být v postavení účastníka řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. a), resp. b) stavebního zákona, resp. takového postavení byla oprávněna se domáhat.

[31] Účastníky územního řízení jsou také osoby, jejichž „vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím „přímo dotčeno“. Klíčovými pojmy pro objasnění rozsahu okruhu účastníků územního řízení podle tohoto ustanovení jsou pojmy „soused“, resp. „sousední pozemek“ a „sousední stavba“ a možné „přímé dotčení“ (vlastnického nebo jiného věcného práva) k těmto pozemkům nebo stavbám. K pojmu „soused“ lze odkázat na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/99 ze dne 22. 3. 2000; tímto rozhodnutím se obsah pojmu „soused“ zásadně změnil tak, že dnes tento pojem vlastně nemá žádný obsah, neboť sousedem může být v řízeních podle stavebního zákona teoreticky kdokoli, i „velmi vzdálený soused“ jako vlastník velmi vzdáleného pozemku nebo stavby. Nicméně jakkoli vzdálený soused, musí vždy splňovat podmínku vlastnictví či existence jiného věcného práva k pozemku. Jak zcela správně uvedl žalovaný i krajský soud, vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl vlastníkem žádného sousedního pozemku ani mu nesvědčilo žádné věcné právo k němu, nemohl být již z tohoto důvodu logicky na svých „neexistujících“ právech dotčen.

[32] Přímým dotčením lze nepochybně rozumět i dotčení hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem apod. Přímým dotčením sousedních (okolních) nemovitostí může nepochybně být i jejich dotčení zvýšenou intenzitou dopravy (a jí bezprostředně způsobenou zvýšenou hlučností, prašností, pohybem osob atd.) v místě stavby vzhledem k jejímu účelu. Rovněž v daném případě je však podmínkou, aby se přímé dotčení týkalo vlastníka pozemků, resp. osoby, které svědčí jiné věcné právo k dotčeným pozemkům. Přímé dotčení však nelze dovozovat zprostředkovaně *per* majetkové či personální vazby se skutečným vlastníkem pozemků.

[33] V případech, kdy stavební úřad dojde k závěru, že soused domáhající se práva být účastníkem řízení buď navrhovanou stavbou není dotčen vůbec, anebo sice dotčen je (může být), ale pouze nepřímě, musí rozhodnout o tom, že účastníkem řízení není. To znamená, že jej musí vyloučit z okruhu účastníků řízení postupem podle § 28 odst. 1 věta druhá správního řádu, tedy vydat usnesení, že daná osoba není účastníkem konkrétního územního řízení, a toto své rozhodnutí musí řádně odůvodnit. Toto usnesení se oznamuje pouze osobě, o jejíž účasti v řízení bylo takto rozhodnuto, a ostatní účastníci řízení se o něm pouze vyrozumí (§ 28 odst. 1 věta druhá spr. ř.). Vzhledem k tomu, že stěžovatel zjevně nebyl v postavení vlastníka pozemku či nositele odvozeného věcného práva k pozemku, na němž byla stavba umístována, a ani se postavení účastníka řízení nedomáhal, nebyl stavební úřad povinen žádné takové rozhodnutí vydávat. Nejvyšší správní soud rovněž souhlasí s žalovaným, potažmo krajským soudem, že z podání z ledna

2017, na které se stěžovatel odvolává, nejsou seznatelné žádné konkrétní skutečnosti nasvědčující tomu, že by byl stavební úřad povinen se otázkou účastenství stěžovatele zabývat. Uvádí se zde, že záměr se nachází v ochranných pásmech letiště a je třeba je respektovat, pročez se doporučuje záměr projednat s Řízením letového provozu ČR, s. p.; pro případnou výstavbu objektu k trvalému bydlení by realizace stavby byla možná za předpokladu provedení protihlukových opatření, která zajistí splnění hygienických limitů hluku v chráněném vnitřním prostoru staveb v souladu se zákonem č. 285/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací; dále se zde uvádí, že v lokalitě, v níž je záměr umístěn, nejsou evidovány inženýrské sítě ve správě Letiště Praha, a. s. ani Českého Aeroholdingu, a.s. Dále se v podání upozorňuje na dlouhodobě nedořešenou dopravní obslužnost lokality a dořešení mimoúrovňové křižovatky Aviatická/Lipská. Tímto vyjádřením vyslovil stěžovatel nesouhlas s projektovou dokumentací pro územní řízení, nicméně neuvedl, jaká konkrétní práva k dotčeným pozemkům mu svědčí, či na jakých věcných právech k nim byl přímo dotčen. Nejvyšší správní soud se se závěry žalovaného, potažmo krajského soudu, že stěžovatel se postavení účastníka řízení nedomáhal, zcela shoduje. Jestliže někdo tvrdí, že s ním má být v řízení jednáno v procesní pozici účastníka řízení, musí především právo potenciálně rozhodnutím zasazené a stavebně správními předpisy chráněné specifikovat a dále své tvrzení opřít o konkrétní skutkové důvody; vyjádření stěžovatele, jehož se dovolává, však obsahovalo pouze informace a doporučení pro stavebníka; povinnost provést na své náklady protihluková opatření se umísťované haly vůbec netýkala, ani tvrzená zhoršená dopravní obslužnost letiště nepředstavuje přímé dotčení na právech stěžovatele.

[34] Co se týče námitek stěžovatele stran ochranného hlukového pásma, ze spisu vyplývá, že umísťovaný záměr byl projednán s příslušnými dotčenými orgány; konkr. Řízení letového provozu České republiky k záměru a k projektové dokumentaci zaujalo souhlasné stanovisko dne 7. 6. 2017, souhlasné stanovisko vydal dne 20. 12. 2016 rovněž Úřad pro civilní letectví jakožto věcně a místně příslušný orgán dle § 89 odst. 2 písm. e) zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví. Stěžovatel nebyl osobou, které by svědčilo postavení účastníka řízení ani z důvodu, že se stavba umísťovala v lokalitě ochranného hlukového pásma; žádné povinnosti s tím spojené mu, jak zdůvodnil žalovaný i krajský soud, při umísťování stavby provozní haly nevznikly, na žádných právech v tomto směru nebyl a ani nemohl být dotčen, ostatně žádná práva ani povinnosti nespecifikoval. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel v žalobě argumentoval svými povinnostmi pouze ve smyslu § 31 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (na svůj náklad provést protihluková opatření). Pokud v kasační stížnosti stěžovatel vyčítá krajskému soudu, že naprosto pomíjí další funkci ochranného hlukového pásma, a tou je ochrana letiště před negativními vlivy okolí, je tato námitka zcela nedůvodná; neuplatnil - li ji totiž stěžovatel v žalobě, nemohl se jí logicky krajský soud zabývat.

[35] Nejvyšší správní soud pouze nad rámec dodává, že účastníkem územního řízení do 31. 12. 2017 byla dle § 85 odst. 1 písm. c) stavebního zákona kromě subjektů, kterým toto postavení přiznává přímo stavební zákon [§ 85 odst. 1 a 2 písm. a), b) zákona], i každá osoba, o které tak stanovil zvláštní zákon (jednalo se o občanská sdružení, popř. jiné spolky, jejichž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů); účastenství takovým osobám přímo vyplývalo např. ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně souvisejících

pokračování

zákonů, zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně nerostného bohatství (horní zákon), zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon. Takovým subjektem, který by byl v postavení obdobném občanskému sdružení, stěžovatel zcela jistě nebyl a ani ze zákona o civilním letectví, resp. zákona a ochraně veřejného zdraví, jehož se dovolá, mu postavení účastníka řízení nevyplyvalo.

[36] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem konstatuje, že § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona určuje postavení účastníka řízení osobám, u nichž existuje možnost dotčení jejich vlastnických nebo jiných práv k pozemkům nebo stavbám na nich v určitém stupni intenzity; musí se jednat o přímé dotčení práv, nikoli o dotčení nepřímé, resp. zprostředkované. Skutečnost, že stěžovatel je provozovatelem letiště a 100% dceřinou společností vlastníka pozemků, na věci nic nemění. Protože jde o kumulativní požadavky, musí tato osoba splňovat oba zákonné požadavky § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona současně, což se v případě stěžovatele nestalo.

[37] Stěžovatel a společnost Český Aeroholding, a. s. jsou (resp. v době rozhodování byly) právnické osoby, přičemž každá z nich byla nadána vlastní právní osobností, tj. způsobilostí mít práva a povinnosti. Nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že společnost Český Aeroholding nemohla svá práva hájit, neboť nebyla provozovatelem letiště. Nelze se ani ztotožnit s tvrzením stěžovatele, že mezi ním a společností Český Aeroholding nebyla jasná „dělicí čára“ v tom, kdy se jednalo o hájení jeho práva a kdy společnosti Český Aeroholding. Na tom nic nemění ani dle stěžovatele specifický vztah ovládané a ovládající osoby. Účastenství každé osoby je odvozováno od možnosti dotčení výhradně jejích práv a je vyloučeno, aby se domáhala ochrany práv jiných osob či odvozovala své účastenství od možného dotčení práv jiných osob (srov. např. rozsudky NSS ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 61/2010-98, ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 139/2012-40, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 As 246/2016-32). V rozsudku sp. zn. 2 As 10/2007 Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: *„Je-li účastenství určité osoby (kromě navrhovatele) odvozeno od možnosti dotčení jeho práv, pak v mezích tohoto možného dotčení práv mu přísluší výkon účastnických práv a ochrana jeho hmotných práv. To znamená, že vyjádření a námitky, které je takový účastník v řízení oprávněn uplatnit, se musejí vztahovat k jeho právům. Je tak vyloučeno, aby se stěžovatel domáhal ochrany práv osob jiných, jejichž zcela samostatná práva přísluší hájit pouze jim a je jejich věcí, zda tak učinili do důsledků či nikoli.“* Došlo-li k dotčení práv společnosti Český Aeroholding, nic jí nebránilo, aby se sama domáhala ochrany svých práv.

[38] Stěžovatelem popsaná „specifická situace“ nemohla založit ani žádnou výjimku z postupu krajského soudu dle § 75 s. ř. s. Došlo-li ke změně poměrů po lednu 2018, zcela jistě to mělo vliv na procesní postavení stěžovatele (který vstupuje rovněž do procesního postavení původního vlastníka sousedních nemovitostí) v následných dalších řízeních vedených po tomto datu, nelze je však zohledňovat retrospektivně. Úkolem správního soudu je na základě žaloby prověřit, zda veřejná správa vykonávala či vykonává své kompetence v souladu se zákonem, a pokud ne, zjednat nápravu. Přezkumnou činnost však krajský soud vždy musí vázat ke skutkovému a právnímu stavu, který zde byl (resp. měl být) v době rozhodování správního orgánu. Jiný postup by zcela vybočil z podstaty správního soudnictví.

[39] Nejvyšší správní soud shrnuje, že v řízení před krajským soudem bylo dostatečně zjištěno a odůvodněno, že stěžovatel neměl vlastnické či jiné věcné právo k sousedním nemovitostem, předmětem řízení nebyla stavba, u které by zákon vyžadoval zřízení protihlukového opatření, záměr umístění stavby nezvyšuje zátěž pro dopravní obslužnost letiště. Stěžovatel se do územního řízení nikdy nepřihlásil, správní orgán nebyl tudíž ani povinen vydávat usnesení o tom, zda stěžovatel je či není účastníkem řízení dle § 28 odst. 1 správního řádu.

[40] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto je dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[41] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 a 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, kterému by dle pravidla úspěchu v řízení náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec správní činnosti nevynaložil, soud mu proto náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; tak tomu v projednávané věci nebylo.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu